

FORMAREA GREFIERILOR DIN SPANIA

Igor Gayarre Conde
Functionar Public
Consultant al Directorului
Centrul de Studii Juridice

În Spania, admiterea în administrația publică și în special în domeniul Administrației Justiției se face printr-un proces istoric dificil și strict, cunoscut sub numele de audieri publice.

După finalizarea cu succes a primei etape, în anumite departamente, precum în cel al Grefierilor, Judecătorilor și Procurorilor Publici, printr-altele, urmează o perioadă de formare inițială și în urma acesteia este dobândită calitatea de funcționar public iar candidatul devine membru al departamentului.

În această fază care cuprinde două etape și care are drept rezultat dobândirea calității de funcționar public, Administrația spaniolă intervine direct numai în a doua etapă, și anume în cea legată de formarea inițială.

În Spania, la nivel național există mai multe centre de formare pentru noii funcționari publici, în funcție de domeniu, ca de ex. Institutul Național de Administrație Publică, pentru funcționarii publici, Școala Diplomatică, pentru membrii corpurilor diplomatice și Centrul de Studii Juridice pentru personalul din Administrația Justiției, cu excepția Judecătorilor care au propriul lor centru, Școala de Drept din Barcelona (Spania).

În prezenta ne vom ocupa de prezentarea modelului de formare inițială spaniol pentru grefierii tribunalului, cu toate că este totuși important să facem referire, chiar dacă pe scurt, la stadiul audierilor publice.

Spunem că ne vom referi pe scurt, deoarece această etapă este o perioadă lungă și dificilă pe care candidatul trebuie să o traverseze singur.

Admiterea în departamentul Grefierilor se face în două moduri: primul mod este accesibil oricărei persoane, iar al doilea este reprezentat de promovările interne. În general, primul din aceste două moduri implică o examinare publică urmată de un curs de formare inițială și orice persoană se poate înscrie cu condiția să dețină o diplomă în drept. Cel de-al doilea mod, promovarea internă, se adresează personalului care face deja parte din Administrația Justiției, la un nivel inferior, care sunt supuși unei examinări cu un set redus de obiecte de studiu (dat fiind că se presupune că au dobândit anumite cunoștințe datorită experienței asimilate), ținându-se cont în același timp și de alte merite; după aceasta, candidatul urmează cursul de formare inițială.

Obiectele de studiu sunt publicate în Monitorul Oficial al Spaniei. Conform ultimului proces de selecție din 03 iulie 2006, pentru cererile deschise, obiectele de studiu au cuprins 265 subiecte, structurate pe următoarele categorii:

- Prima abordează Teoria Legala Generală, Dreptul Constituțional și Dreptul Comunitar
- A doua categorie abordează Dreptul Penal
- În fine, cea de-a treia categorie cuprinde domeniile: Drept Comercial, Drept Administrativ, Drept Procedural Contencios Administrativ, Dreptul Muncii și Asigurărilor Sociale, Drept Procedural Social și al Registrelor Civile.

În cazul promovării interne, obiectele de studiu constau din 133 subiecte.

Pregătirea pentru aceste examinări se face printr-o etapă de studiu riguros, care de obicei include aproximativ 3 ani de studiu intensiv (cel puțin 8 ore pe zi), cu monitorizarea săptămânală a unui formator, care în majoritatea cazurilor este un membru al departamentului Grefierilor și care realizează monitorizarea și îl consiliază pe student pe parcursul pregătirii sale.

Dificultatea rezidă în memorarea tuturor subiectelor și legilor respective, deoarece candidatul trebuie să prezinte subiectele în cadrul examenelor orale, contra timp, bazându-se numai pe memoria sa.

În cazul promovării interne, date fiind limitările impuse de faptul că aceste persoane lucrează, este normal să fie necesari ani de studiu suplimentari.

Nu este momentul să dezbătem cât de adecvat este sistemul, care a fost clasificat drept „cel mai puțin prost” dintre toate sistemele posibile. Nu există nicio îndoială în legătură cu faptul că persoanele care reușesc la aceste examene intră în administrație, deținând cunoștințe teoretice bogate din domeniul administrației justiției spaniole, acest lucru fiind important pentru prezenta lucrare.

Acest caracter teoretic exclusiv al primei etape constituie tocmai baza și justificarea formării inițiale, care are rolul de a completa anii anteriori de pregătire în care candidatul, proaspăt absolvent, se adaptează noii cariere profesionale, punându-se accent pe aspectele care vor constitui activitățile lor profesionale curente.

În consecință, vom încerca în cele ce urmează să prezentăm pe scurt o imagine globală și comprehensibilă a formării inițiale a Grefierilor în Spania. În acest sens, vom folosi drept referință ultimul program de formare elaborat de Centrul de Studii Juridice pentru cursul 2007-2008, corespunzând celui de-al 35-lea an universitar al Grefierilor.

După cum am menționat mai sus, formarea inițială a Grefierilor spanioli este o misiune încredințată Centrului de Studii Juridice, un organism autonom subordonat Ministerului Justiției și care, conform Statutului său, precum și Legii Organice privind Autoritatea Judiciară, este responsabil pentru selecția și formarea diverselor departamente din cadrul Administrației Justiției.

Obiectivul final al formării inițiale este conturarea profilului unui funcționar public activ, care să fie caracterizat prin simț critic, autonomie și independență intelectuală, implicat în problemele publicului general și devotat promovării valorilor și principiilor constituționale.

Pe lângă bagajul teoretic considerabil pe care, după cum am menționat anterior, studentul îl deține în momentul admiterii la Centrul de Studii Juridice, este asigurată formarea suplimentară, care include atât abilități și aptitudini practice esențiale pentru executarea curentă a activității sale, cât și conținut cultural larg și interdisciplinar. Pe scurt, obiectul cursului de formare inițială este de a consolida cunoștințele deja asimilate, de a le completa și de a le aplica în practică, precum și de a le asigura studenților accesul la alte obiecte de studiu care, deși sunt necesare pentru activitatea lor profesională, nu sunt incluse în programul de examinare publică. În acest mod, integrarea în primul loc de muncă este mai ușoară.

Îndrumarea în cadrul cursurilor de formare inițială este, în consecință, eminentă practică. Astfel, aspectele teoretice care sunt predate în cadrul cursului au rolul de a focaliza obiectul de studiu astfel încât profesorii să își bazeze cursurile pe cazuri reale legate de competențele atribuite Organismului Suprem al Grefierilor.

Planul de studiu și conținutul acestuia este structurat în trei module. Primele două sunt derulate simultan și constituie etapa teoretico-practică. Al treilea modul urmează după acestea și reprezintă stagiul practic.

Programele propuse de profesori pentru fiecare domeniu al subiectului sunt supuse aprobării șefului de Studii al Centrului.

Metodologia folosită în orele teoretico-practice din acest modul este de preferință cea de dezvoltare practică a fiecărui proces. Pentru ca aceste cursuri să fie utile pentru verificarea studenților în mod constant, evaluarea este continuă, fiind realizată prin teste date de profesori săptămânal.

Având un conținut deosebit de variat, obiectele de studiu din cadrul primului modul sunt diferențiate în cursuri ordinare, suplimentare și instrumentale.

OBIECTE DE STUDIU ORDINARE. Scopul acestora este de a introduce studentii în analiza și soluționarea problemelor pe care le vor avea de rezolvat la începerea activității lor profesionale în birourile judiciare în care este posibil să ajungă, Tribunalele de Prima Instanță și Instrucția Penală.

Fiecare obiect de studiu ordinar este predat de o echipă formată din mai mulți profesori, care poate fi condusă și coordonată de unul dintre aceștia.

Obiectele de studiu predate sunt:

- **Drept Civil**, cu o durată totală de **40 de ore de curs**; **Drept Penal**, cu o durată totală de **24 de ore de curs**; **Lege Organică**, axată pe analiza profilului Grefierului din punct de vedere constituțional și organic, în calitatea sa de garant al drepturilor fundamentale. Durata sa va fi de **24 de ore de curs**.

OBIECTE DE STUDIU SUPLIMENTARE. Scopul acestora este de a completa pregătirea viitorilor Grefieri în domeniile specializate ale dreptului.

Conținutul lor general va fi centrat în principal pe actele de comunicare, impuls și executie. Durata lor va fi de **6 ore de curs** pentru fiecare domeniu de drept. Vor fi predate în legături cu:

1. **Drept contencios-administrativ.**
2. **Drept social.**
3. **Tribunale de Supraveghere a Penitenciarelor.**
4. **Tribunale pentru Minori.**

OBIECTE DE STUDIU INSTRUMENTALE. Scopul acestora este de a completa pregătirea viitorilor Grefieri, acordându-le asistență în îndeplinirea atribuțiilor lor.

Principala activitate a acestei secțiuni constă în:

Tehnici organizatorice, management și administrare aplicate pentru Biroul Judiciar. Obiective și performanță, având o durată de timp de **16 ore de curs**;

Tehnologii noi, cu o durată de **16 ore de curs**.

Cel **DE-AL DOILEA MODUL – seminarii, conferințe, excursii, vizite** – se desfășoară în același timp cu primul modul, pe o perioadă de două luni în care studenții frecventează cursurile Centrului de Studii Juridice, în vederea aprofundării obiectelor de studiu care, date fiind importanța, complexitatea și frecvența cu care sunt puse în practică, necesită o analiză și un studiu mai specifice. În plus, la Centru studenții sunt familiarizați cu raporturile oficiale legate de îndeplinirea atribuțiilor deținute în calitate de Grefieri și de asemenea interacționează cu alți specialiști cu care li se va solicita să colaboreze în viitoarea lor carieră profesională.

Seminariile au o durată cuprinsă între **4 și 6 ore de curs**, în funcție de obiectul de studiu. De exemplu, pentru anul universitar 2007/08, vor fi organizate seminarii despre **Declarația drepturilor cetățeanului, Statistici Judiciare, Stabilirea cheltuielilor judiciare, ajungerea la acorduri, Violenta în familie, ca urmare a** ultimelor dezvoltări legislative ale sistemului juridic spaniol.

Conferințele vor aborda obiecte de studiu care contribuie la pregătirea umanistică și culturală a Grefierilor la locul de muncă, precum:

- Inspectia Birourilor Judiciare și a tribunalelor.
- Apararea juridică a statului.
- Calitatea, eficacitatea și eficiența Administrației Justiției.

- Medicina Legală.
- Secretariatul Judiciar și Mass Media.
- Cinematografie și Lege.

În fine, al doilea modul este completat cu **excursii sau vizite**, având rolul de a familiariza studenții cu instituțiile implicate în activitatea lor zilnică. Acestea sunt organizate pe întreaga durată a cursului, studenții fiind împărțiți în grupuri considerate adecvate, în funcție de locul care urmează a fi vizitat. În cursul din perioada 2007/08, sunt planificate vizite la **Laboratoarele Poliției Judiciare (Garda Civilă sau Poliția Națională), Instituțiile Penitenciarelor și Institutul de Medicină Anatomico Legală din Madrid, printre altele.**

Al treilea modul: Studenții efectuează, timp de patru luni, stagii supravegheate în Birourile Judiciare.

Îndrumătorii sunt selectați de Centrul de Studii Juridice, după oferta corespunzătoare, ținându-se cont de criteriile legate de vechime, experiența profesională și funcțiile specifice pe care le pot îndeplini la data numirii lor și fiecare îndrumător se va ocupa de cel mult doi Grefieri.

În calitate de colaboratori ai Centrului, îndrumătorii grefierilor trebuie să trimită rapoarte lunare în care este prezentată activitatea desfășurată de Grefieri la locul de desfășurare a stagiului.

La rândul lor, studenții trebuie să prezinte lunar un raport Centrului de Studii Juridice, care să reflecte în mod fidel diferențele activității derulate în departamentul judiciar specific.

Ultimul subiect pe care îl vom discuta este legat de **EVALUAREA** formării inițiale. Evaluarea etapei teoretico-practice constă din media obținută la evaluările permanente realizate în cadrul fiecărui obiect de studiu și până la examenul final, care va cuprinde un test grila final pregătit de personalul didactic.

Evaluarea stagiilor va consta din evaluarea conținutului rapoartelor transmise de Grefieri în cursul stagiilor și a rapoartelor trimise de Îndrumătorul Grefierului, la finalul perioadei amintite.

Calificativul final al fiecărui student este reprezentat de media obținută la cursul teoretico-practic și cea a stagiilor care vor fi adăugate celei obținute în etapa examinării publice, fiind posibilă prin această apariție unor variații în sistemul de notare.

În ultimul rând și pentru a încheia intervenția noastră, ne vom referi pe scurt la formarea continuă a Grefierilor. Aceasta este asigurată sub forma unui sistem voluntar de perfecționare continuă.

În 2006, au fost organizate 19 cursuri și un total de 567 de persoane au participat la cursurile de formare continuă.

În 2007, cererea din ce în ce mai mare de cursuri de formare a dus la creșterea numărului de activități la 30, fiind obiecte de studiu deosebit de importante precum violența între sexe, colaborarea juridică internațională, apărarea proprietății intelectuale și noul birou judiciar.